

Warszawa 25/07/2007r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-533352-XI/06/IK

00-090 Warszawa   Tel. centr. 0-22551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 0-22827 64 53

Pani Anna Kalata
Minister Pracy i Polityki
Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję, iż na podstawie art. 9 pkt 4 w zw. z art.12 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich z dnia 15 lipca 1987 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) w Biurze RPO dokonano analizy dokumentacji pobytu wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w szpitalach psychiatrycznych w latach 2004 - 2006 (kopia w załączeniu). Dokumentację przygotowano w wydziałach polityki społecznej 16 urzędów wojewódzkich.

Wyniki analizy zebranych informacji wyraźnie wskazują na liczne nieprawidłowości w korzystaniu z zastosowanej formy „pseudo-kolonii” oraz pozwalają na stwierdzenie, iż realizacja standardu opieki i wychowania gwarantowanego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, w szczególności przestrzeganie praw i zaspokojenie potrzeb wychowanków, budzi poważne zastrzeżenia.

Umieszczenie przymusowe w szpitalu psychiatrycznym, w świetle standardów w zakresie ochrony praw człowieka, jest okolicznością szczególną wymagającą precyzyjnego przestrzegania przepisów, gdyż jest to ingerencja w podstawowe wolności człowieka. Dotyczy to w takim samym stopniu osób dorosłych jak i małoletnich. Wobec wychowanków placówek, pozbawionych bezpośredniej opieki rodziców, państwo ma szczególny obowiązek ochrony ich praw. W praktyce jednak, jak wynika z przedstawionej analizy, umieszczenie dziecka w szpitalu psychiatrycznym jest niejednokrotnie traktowane niemal jak dodatkowy „środek wychowawczy”. Wychowawcy zgłaszają do leczenia dzieci z zaburzeniami zachowania, agresją, adhd, dysleksją, trudnościami szkolnymi i innymi, a lekarze - zapewne z obawy przed

odpowiedzialnością - przyjmują je na leczenie i wypisują z zaleceniem indywidualnego, życzliwego traktowania.

Szanowna Pani Minister, przekazuję wyniki analizy dokonanej na podstawie danych z 16 województw wraz z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do zawartych w niej informacji i wniosków oraz podjęcie niezbędnych działań mających na celu poprawę stanu przestrzegania praw dzieci - wychowanków placówek.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski